

Broj: UP1-06-12-2-16-12/14
Sarajevo, 29.04.2015.g.

Na osnovu Rješenja o davanju privremenog ovlaštenja Vijeća ministara BiH broj 17/15 od 09.04.2015. godine, te člana 14. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni list BiH” br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13), rješavajući po zahtjevu za pristup informacijama Maje Isović, novinarki portala Buka (Aleja svetog Save 24, Banja Luka) od 16.04.2015. godine, koordinator za reformu javne uprave pri Uredu predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, donosi

RJEŠENJE

Odobrava se zahtjev za pristup informacijama podnositeljici zahtjeva Maji Isović, novinarki portala Buka (Aleja svetog Save 24, Banja Luka). Podnositeljica zahtjeva tražila je odgovor na pitanja u vezi sa provedbom reforme javne uprave u BiH.

Traženi odgovori prilažu se uz Rješenje i podnositeljici zahtjeva dostavljaju se elektronskom poštom.

Образложење

Postupak za pristup informacijama pokrenut je po zahtjevu Maje Isović, novinarki portala Buka, (Aleja svetog Save 24, Banja Luka) koji je Ured koordinatora za reformu javne uprave zaprimio 16.04. 2015 i zaveo pod brojem UP1-06-12-2-16-11/14. Podnositeljica zahtjeva zatražila je pristup informacijama u vezi sa provedbom reforme javne uprave u BiH. Postupajući u skladu sa članom 14. stav 2 tačka c) Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH doneseno je Rješenje kao u dispozitivu, te se uz ovo Rješenja prilažu odgovori na postavljena pitanja.

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ovog Rješenja podnositeljica zahtjeva može izjaviti žalbu Uredu koordinatora za reformu javne uprave pri Uredu predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH u roku od 15 dana od dana prijema, a može se obratiti i Instituciji ombudsmana BiH (ul. Grbavička 4, Sarajevo)

Po ovlaštenju Vijeća ministara BiH

Koordinator za reformu javne uprave

Nedžib Delić

Dostavljeno

1. Imenovanj (elektronskom poštom na adresu Maja.isovic@gmail.com)
2. a/a

Odgovori Buka

1. Šta je potrebno uraditi u BiH da se javna uprava reformiše za integraciju BiH u Evropsku uniju?

Izgradnja upravnih kapaciteta sposobnih da usvoje i provedu 35 poglavlja pravne stečevine EU (acquis communautaire) – kriterij je postavljen pred sve zemlje koje žele postati članice Evropske unije, pa tako i pred našu zemlju. U ovom procesu najviše posla je na administraciji, koja treba ne samo da transponira zakonodavstvo Evropske unije u domaći pravni sistem, nego i da osigura efikasnu implementaciju tih propisa. Administracija, istovremeno, treba biti osposobljena da radi u skladu sa standardima evropskog administrativnog prostora. Zato je dosadašnji proces reforme javne uprave bio usmjeren, između ostalog, ka izgradnji kapaciteta institucija i jačanju kapaciteta državnih službenika jer od njihove sposobnosti zavisi i uspjeh u procesu evropskih integracija.

I sama Evropska komisija koja ocijenjuje napredak BiH na putu ka EU u izvještaju za prošlu godinu naglasila je da i dalje potrebno jačati administrativne strukture u zemlji kako bi mogle da efikasno odgovore na zahtjeve procesa pristupanja EU ali i saradnju između različitih upravnih nivoa vlasti. Također, jedan od izazova koji se pred BiH postavlja je poboljšanje poslovne klime. Već odavno traju regulatorne reforme u entitetima. U RS umjesto 23 dana, koliko je bilo potrebno da se registruje privredni subjekat, registracija je moguća u najviše tri dana i to od dana kada se na šalter donesu svi prikupljeni potrebni papiri. Intencija je i Federacije BiH da smanji broj dana potrebnih za registraciju preduzeća.

Pred nama je još dosta posla: razvoj sistema javno-privatnog partnerstva, unapređenje postupaka zapošljavanja koji bi osigurali primjenu objektivnih kriterija zasnovanih na zaslugama, transparentnost i brzo postavljanje na upražnjena radna mjesta u državnoj službi.

I za nas je izazov kako upravu u BiH učiniti još efikasnijom, transparentnijom ali i racionalnijom. Imamo u vidu i nove zahtjeve EU kada je u pitanju paket ekonomskih reformi. Namjera nam je da se u budućnosti više fokusiramo na krajnje korisnike usluga – naše građane.

2. Koje su ključne oblasti, ali i mogućnosti ove reforme?

Šest je ključnih oblasti: strateško planiranje, koordinacija i izrada politika, javne finansije, upravljanje ljudskim resursima, e-uprava, upravni postupci i upravne usluge i institucionalna komunikacija. Prema podacima Ureda koordinatora za

reformu javne uprave institucije na svim nivoima ispunile su u prosjeku 61odsto ciljeva iz RAP 1 do kraja 2014. godine.

Iako već dugo radimo na procesu unapređenja **strateškog planiranja** u našim vladama tek nedavno su stigli i prvi vidljivi rezultati. Vijeće ministara BiH donijelo je odluku prema kojoj su institucije dužne već početi sa pripremom strateškog planiranja za period 2016-2018. godina. Prema novoj metodologiji, koja je u potpunosti slijedi praksu zemalja EU, svaka institucija će napraviti svoj strateški program za narednu godinu. Po prvi put su institucije dužne da prednacrtate godišnjih programa rada za narednu godinu učine dostupnim javnosti, odnosno da programe najkasnije do 15. jula postave na svoje web stranice. Napravljeni su značajni pomaci u oblastima: poboljšanje sistema strateškog planiranja i godišnjeg programiranja rada Vijeća ministara BiH i vlada, procjena uticaja propisa, informatizaciji, reguliranju konsultacija sa zainteresiranom javnošću... Na svim nivoima ojačana je funkcionalnost centralnih jedinica vlada/Vijeća ministara BiH. Ipak, neki su značajni ciljevi, ostali neispunjeni. Primjer je uspostava sistema za podršku procesu pripreme i usvajanja propisa, koji bi uključio i elemente e-demokratije.

Što se tiče reforme u oblasti **javnih finansija**, redovno se izrađuje makrofiskalni okvir za cijelu BiH, uspostavljen je sistem interne revizije, održane su brojne obuke za novouposlene interne revizore. Jedan od značajnih rezultata je i uvođenje novog informacionog sistema za upravljanje budžetom kojim je poboljšan proces planiranja budžeta, te osigurana transparentnija potrošnja javnih sredstava. Poboljšanja su zabilježena i u oblasti javnih nabavki. U oblasti **upravljanja ljudskim potencijalima** napravljeni su značajni pomaci u ocjenjivanju državnih službenika, poboljšanju koordinacije pripreme i implementacije planova obuka i razvoja od zajedničkog interesa, a uspostavljen je i sistem redovnog srednjeročnog planiranja obuka i razvoja, kao i provedbe zacrtanih planova. Značajni ciljevi su ostali neispunjeni. U javnoj upravi na svim nivoima još nisu usvojene politike razvoja upravljanja ljudskim potencijalima, bazirane na zajedničkim, usaglašenim principima, u oblasti uvođenja kvaliteta napravljeni su tek početni koraci. Primjeri napretka u oblasti **Upravni postupci i upravne usluge**, koji mogu doprinijeti povećanju zadovoljstva korisnika upravnih usluga su: promjena propisa u svrhu omogućavanja elektronske komunikacije uprave sa građanima te reguliranje pitanja pribavljanja podataka za postupke iz javnih evidencija po službenoj dužnosti. Kroz projekat koji predviđa obuku voditelja upravnog postupka (projekat finansiran iz IPA fonda), tokom 2014. godine obučeno je više od 600 voditelja upravnog postupka i inspektora, a predviđeno je da će do kraja projekta biti obučeno ukupno 1500 službenika. U entitetima su usvojene strategije regulatorne reforme, poduzeto je niz koraka za olakšanje registracije poslovnih subjekata u RS, usvojeni su novi ili izmijenjeni propisi na temelju kojih je olakšano dobivanje dokumenata iz matičnih evidencija... Pripremljen je i Program za poboljšanje kvaliteta upravnog odlučivanja ali on nije usvojen na svim nivoima.

Najznačajniji pomaci u oblasti **institucionalna komunikacija** odnose se na uspostavu sistema planiranja vladinih komunikacija. Strategije su usvojene na svim nivoima, a postoji i praksa usvajanja godišnjeg planiranja u oblasti komunikacija. Ipak, ciljevi poput onih koji se odnose na mjerenje efikasnosti strateških komunikacija ili stavova javnosti, nisu do kraja ispunjeni. Što se tiče **e-uprave**, u regulatornom dijelu reforme usvojen je niz propisa, među kojima su zakoni o elektronskom potpisu, elektronskom dokumentu, elektronskom pravnom poslovnom prometu, itd. U jedinicama zaduženim za informacione tehnologije vlada na svim upravnim nivoima postoji solidna IKT infrastruktura koja podržava osnovne elektronsko-komunikacione servise za funkcionisanje uprave. Među dobre rezultate reforme u ovoj oblasti spada i puštanje u rad novog informacionog sistema "E-nabavke" putem kojeg ugovorni organi objavljuju obavještenja i dostavljaju izvještaje u postupcima javnih nabavki, potom početak izdavanja elektronskih ličnih karti te personalizacija (štampanje) biometrijskih pasoša treće generacije. Jedna od najznačajnijih aktivnosti u ovoj oblasti bila je priprema odluka koje se odnose na uspostavljanje okvira ineteroperabilnosti. Ipak, ove odluke nisu usvojene na svim upravnim nivoima, iako predstavljaju osnovu za međusobnu razmjenu podataka i informacija. Također, na nekim upravnim nivoima još nisu uspostavljene centralne jedinice za koordinaciju poslova e-uprave, a potrebno je usvojiti i niz podzakonskih akata u ovoj oblasti da bi se zakoni o elektronskom potpisu u potpunosti mogli implementirati.

Kroz naše projekte koji se finansiraju iz Fonda za reformu javne uprave educirano je preko 3000 državnih službenika na sva četiri upravna nivoa u BiH.

Sve ove aktivnosti proističu iz našeg strateškog okvira i one ne bi mogle biti uspješno provedene bez mehanizma koordinacije procesa reforme javne uprave, koji je, uprkos složenom procesu odlučivanja u BiH, bio uspješan i dobro ocijenjen u izvještajima Evropske komisije i SIGMA-e.

3. Kakva je prema Vama trenutna javna uprava u BiH?

Živimo u zemlji koja ima 14 vlada i svjesni smo činjenice da je naš administrativni aparat preglomazan. S tog aspekta, skupa je. Prema ocjenama relevantnih međunarodnih institucija javna uprava u BiH još uvijek nije funkcionalna u smislu dostizanja standarda evropskog administrativnog prostora. Zato smo u proteklom periodu najviše pažnje i posvetili jačanju administrativnih kapaciteta institucija. Javna uprava u BiH mora postati učinkovitija, efikasnija, odgovornija, služiti građanima na bolji način za manje novca i raditi na osnovu transparentnijih i otvorenih procedura, a što je i vizija reforme.

4. Koji su rokovi za reformu javne uprave i koji su prioriteti, koje oblasti se moraju prvo reformisati?

Iako su rokovi u Revidiranom akcionom planu 1 istekli krajem prošle godine, neophodno je da institucije ispune dogovorene ciljeve. Ured koordinatora u

prethodnom periodu je sa partnerima otvorio raspravu o nastavku reforme i aktivnostima koje je potrebno poduzeti da bi se osigurao kontinuitet reforme javne uprave i dalje prilagođavanje uprave u skladu sa pretpristupnim kriterijima. Planiramo se fokusirati na nastavak započetih aktivnosti kroz realizaciju planiranih projekata koji se finansiraju iz Fonda za reformu javne uprave i drugih sredstava, poput IPA fonda, a koji su planirani radi podrške realizaciji ciljeva iz Strategije RJU i RAP 1. Bit će neophodno i dosljedno provesti principe javne uprave koje je pred BiH kao i zemlje zapadnog Balkana postavila Evropska komisija kroz Strategiju proširenja, te ih što prije primjeniti u radu organa uprave kako bi i administracija u BiH uistinu postala dio evropskog administrativnog prostora. Principi javne uprave definišu šta dobro upravljanje podrazumijeva u praksi i ističu glavne zahtjeve koji države moraju ispuniti tokom procesa EU integracija. Principi u reformi javne uprave nisu novi ali nova će biti metodologija praćenja rezultata reforme na osnovu koje će Evropska komisija ocijenjivati zemlje u procesu pridruživanja EU. Ovo je prvi put, da će praćenje reforme biti usklađeno u zemljama zapadnog Balkana i Turskoj. Nama je to izuzetno važno jer smo mi do sada pratili ispunjenje Strategije RJU, a Evropska komisija je na jedan drugi način posmatrala ovaj proces. Zato smo rado prihvatili da budemo partner SIGMA-i u izuzetno važnom procesu – procjeni stanja u javnoj upravi u BiH na bazi pomenutih principa.

U narednom periodu fokus će biti i na efikasnom korištenju sredstava iz pretpristupnih fondova EU, a naročito kroz IPA II program u kome je RJU zauzela ključno mjesto u sektoru “Demokratija i upravljanje” kako je to navedeno u Indikativnom strateškom dokumentu za BiH 2014-2017. Radi se o dokumentu Evropske komisije koji predstavlja osnov za korištenje IPA II sredstava za svaku državu korisnicu programa. Zaključkom Vijeća ministara BiH Ured koordinatora za reformu javne uprave je određen za sektorsku koordinirajuću instituciju Kroz proces pripreme neophodnih sektorskih dokumenata i s tim u vezi potrebnih akcija koji su u toku, stvoriće se uvjeti za povlačenje IPA sredstava i ispunjenje zadatih kriterija neophodnih za pristupanje BiH EU.

Ne smijemo zaboraviti i na činjenicu da se, potpisujući Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU koji će stupiti na snagu u junu ove godine, BiH obavezala da će saradnja u oblasti reforme javne uprave uglavnom biti usmjerena na izgradnju institucija, a uključivat će aspekte poput izrade i provođenja transparentnih i nepristrasnih procedura odabira zaposlenih, upravljanja ljudskim potencijalima i napredovanja u službi, stalne obuke, promoviranja etike u okviru javne uprave i jačanja procesa donošenja politika.

5. Koliko je vladajuća politička elita zainteresovana za reformu, koliko ju podržava ili usporava?

Mi smo proteklih godina upozoravali da nam nedostaje veća politička podrška kako bi se ubrzao tempo reformi te kako bi institucije ispunile dogovorene mjere. Ohrabruje nas činjenica da su lideri političkih partija potpisali izjavu o

opredjeljenosti ka provedbi reformi u kojoj reforma javne uprave zauzima jedno od ključnih mjesta.